

Euroopan unioni
Aluepolitiikka

info regio

panorama

11

Syyskuu 2003

Haastattelu

Jeremy Smith,
Euroopan kuntien
ja alueiden
neuvoston
pääsihteeri

Selkeästi esitettynä

Innovatiivisten
toimien alueelliset
ohjelmat

Tutustumismatka ehdokasmaahan

Malta

Tutustumismatka alueeseen

Etelä-Ruotsi

Innovatiiviset alueet

**Euroopan
kuntien ja
alueiden
neuvoston
(CEMR)
yleiskokous
pidettiin
toukokuussa
Poznanissa**

Puolassa. Miten kokous vaikutti Euroopan unionin nykyisten ja tulevien jäsenvaltioiden alue- ja paikallisviranomaisien suhteisiin?

CEMR:n yleiskokous järjestettiin nyt ensimmäistä kertaa Keski-Euroopan maassa, ja Poznanin kaupunki huolehti kokousjärjestelyistä asiantuntevasti. Yli 700 eurooppalaisen kaupungin ja alueen edustajan kokoontuminen tulevaan jäsenvaltioon jakamaan tietoaan, kokemuksiaan ja huolenaiheitaan on mittaamattoman arvokas asia.

CEMR ei siis ole jäänyt odottamaan EU:n seuraavaa laajentumista, vaan sen tuoreita jäseniä ovat esimerkiksi Islanti, Puola, Sveitsi, Tšekin tasavalta ja Ukraina. Poznanissa hyväksyttiin lisäksi kaksi uutta jäsentä: Makedonia ja Serbia. Neuvosto on kiinnostunut myös seuraavan liittymisaallon ehdokasmaista.

Neuvoston yleiskokouksessa tavoite 1 -alueiden edustajat toivat esiin huolensa laajentumisen seurauksista. Mekaanisista syistä jotkut näistä alueista eivät saa enää yhteisön tukea, vaikka ne ovat käytännössä edelleen epäsuotuisassa asemassa. Miten CEMR toivoo Euroopan komission kehittävän koheesiopolitiikkaa tulevaisuudessa?

CEMR ja komissio ovat yhtä mieltä monista asioista. Toivomme, että tavoite 1 -alueita koskeva sääntö – 75 prosenttia BKT:sta – säilyy edelleen. Sen sijaan tavoitteen 1 ulkopuolelle yksinomaan tilastollisista syistä jääviä alueita varten olisi luotava tilapäinen ohjelma. Kaikkien alueiden olisi voitava osallistua uuteen tavoite 2 -ohjelmaan ja rakennerahastojen määrärahat olisi jaettava vastaisuudessa seuraavasti: kaksi kolmasosaa tavoitetta 1 varten ja yksi kolmasosa tavoitetta 2 varten. Uuden tavoite 2 -ohjelman kohdealoja ovat muun muassa alueiden välinen yhteistyö, teollisuuden vähentyminen sekä harvaan asutut alueet.

Kyse ei ole pelkästään rahoituksesta. Olisi pyrittävä säilyttämään koheesiopolitiikan perusajatus eli eurooppalaisen yhteisvastuun käsite ja periaate, jonka mukaan liian suuret

erot alueiden välillä estävät unionin kehityksen.

Liittymisneuvotteluissa puitiin kiivaasti rahoitukseen liittyviä kysymyksiä. Eikö uusien jäsenvaltioiden kaupunkien ja alueiden mukaantulon myötä kuitenkin saada lisää uusia ajatuksia ja kokemuksia?

Tosiasioita on katsottava silmiin: kymmenen uuden jäsenvaltion samanaikainen liittyminen on sekä suurenmoinen mahdollisuus että haaste. Suurin osa EU:n tulevista jäsenvaltioista kantaa vielä mukanaan keskusjohtoisen hallintojärjestelmän perintöä. Meidän tehtävämme on auttaa niiden alue- ja paikallisviranomaisia hyödyntämään uusien virkaveljiensä kokemuksia. Myös rakennerahastojen asema on ongelmallinen. Toisaalta jo pelkästään tulevien jäsenvaltioiden paikallis- ja aluehallinnon nuoruus ja dynaamisuus ovat merkittävä lisäetä EU:lle. Yhtenä esimerkkinä tästä on Prahan kaupungin julkisen liikenteen huippumoderni tietojärjestelmä, josta monet EU:n kaupungit voisivat ottaa oppia. Lisäksi olen vakuuttunut siitä, että kaupunkien ja alueiden välinen yhteydenpito ja kokemustenvaihto on

Sisällys

Vastaava toimittaja: Thierry Daman, Euroopan komissio, aluepolitiikan pääosasto

Tämä lehti julkaistaan kaikilla EU:n 11 virallisella kielellä Internet-osoitteessa http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/panorama_fi.htm sekä painettuna kierrätyspaperille viidellä kielellä (englanti, espanja, italia, ranska ja saksa). Tämän julkaisun kirjoitukset eivät ole sitovia.

Valokuvat (sivut): Mike St Maur Sheil (1, 4, 12), CCRE (2), AEIDL (8), Government of Malta (9), SydSam (10, 11), Lisa Clement (13), Parco Nazionale dello Stelvio/Stilfserjoch (14, 15). Kansi: Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoittama kaupunkiympäristöä koskeva pilotti-hanke: Skerriesin myllyn kunnostaminen (Irlanti).

4

Innovatiivisten toimien alueelliset ohjelmat: laatulaboratoriot

7

Formez: Italian aluehallinnon tukipalvelu

monipuolisempaa 25 jäsenvaltion kuin 15 jäsenvaltion EU:ssa. Samat työllisyyteen, ympäristöön, liikenteeseen ja koulutukseen liittyvät ongelmat koskevat eri asteisina kaikkia kaupunkia ja alueita. Näitä ongelmia pohtimaan kokoontuvilla 25 jäsenvaltion kaupunkien ja alueiden edustajilla on entistä paremmat mahdollisuudet löytää niihin ratkaisuja.

CEMR on useaan otteeseen esittänyt kaupunkipolitiikan aseman lujittamista rakennerahastojen toiminnassa. Voitteko selvittää tätä kantaa hieman tarkemmin?

Vaikka kaupungit saavat merkittävän osan rakennerahastojen määrärahoista, niiden käyttö on epäjohtonmukaista ja epäyhtenäistä. Lisäksi vaikka noin 80 prosenttia Euroopan väestöstä asuu kaupungeissa, kaupunkipoliittisia kysymyksiä ei oteta asianmukaisesti huomioon rakennerahastoissa. Kaupunkipolitiikka jakautuu kahteen osaan. Yhtäältä se koskee suurkaupunkeja, joista suurimmat ovat erillisiä alueita, toisaalta taas pieniä kaupunkeja, joilla on ratkaiseva asema kaupunkien ja maaseudun yhtenäisessä kehittämisessä. Monet aluepoliittiset näkökohdat koskevat suoraan myös kaupunkipolitiikkaa; esimerkkeinä voidaan mainita liikenne, työllisyys ja muuttoliike. Nämä ovat kiistattomia tosiasioita. Mielestäni on johdonmukaista, että rakennerahastoissa aletaan painottaa kaupunkikysymystä entistä selkeämmin. Eräs täysistunnon osanottajista totesi Poznanissa koheesiopolitiikan osalta seuraavaa: EU:n alueiden komitea on nimestään huolimatta unionin alueiden ja kaupunkien edustaja. Tämän

näkökannan mukaan aluepolitiikkaan on sisällytettävä sekä alue- että kaupunkipoliittinen näkökulma.

Poznanissa hyväksymässään julistuksessa CEMR kehottaa Euroopan unionia tunnustamaan paremmin alue- ja paikallisviranomaisten roolin. Mitä tämä tarkoittaa käytännössä?

Ennen kaikkea haluamme tarkentaa toissijaisuusperiaatteen määritelmää niin, että siinä mainitaan nimenomaan paikallis- ja alueviranomaiset. Toivomme, että tulevaan perustuslakiin sisällytetään paikallisen ja alueellisen itsehallinnon periaatteet, sellaisina kuin ne määritellään paikallisen itsehallinnon eurooppalaisessa peruskirjassa. Lisäksi alue- ja paikallisviranomaiset tulisi ottaa järjestelmällisesti mukaan itseään koskevien päätösten tekemiseen ja täytäntöönpanoon. Vaadimme myös alueiden komitean valtuuksien lujittamista.

CEMR:n tavoitteena on siis tuoda 25 jäsenvaltion EU lähemmäs kansalaisia, mikä onnistuu ainoastaan lujittamalla EU:n paikallista ja alueellista ulottuvuutta.

Myönteinen uutinen on, että valtaosa Poznanin julistuksessa esitetyistä näkökohdista on sisällytetty uuteen perustuslakiluonnokseen.

100 000 paikallis- ja alueyhteisön liitto

Euroopan kuntien ja alueiden neuvosto (CEMR) syntyi 50 kaupunginjohtajan aloitteesta vuonna 1951. Toinen maailmansota oli tuolloin vielä tuoreessa muistissa, ja CEMR oli tienraivaaja luotaessa Euroopan yhteisön perustaa.

Nyt runsaat 50 vuotta myöhemmin CEMR:stä on tullut yli 100 000:n toimintaansa jatkuvasti laajentavan alue- ja paikallisyhteisön liitto, jolla on 44 kansallista jäsenjärjestöä 31:ssä Euroopan maassa.

CEMR:n toiminnan peruseriaatteet ovat seuraavat:

- Paikallisdemokratia on julkisen elämän perusta.
- Paikallisyhteisöillä on keskeinen asema Euroopan unionin toteuttamisessa.

Tämän vuoksi CEMR on pyrkinyt korostamaan näitä alue- ja paikallisyhteisöjen tehtäviä, jotta ne otettaisiin entistä laajemmin huomioon Euroopan tulevaisuutta pohtivassa valmistelukunnassa ja tulevassa hallitustenvälisessä konferenssissa. Huomattakoon, että CEMR:n puheenjohtaja Valéry Giscard d'Estaing toimii myös valmistelukunnan puheenjohtajana.

CEMR pyrkii vaikuttamaan yhteisön päätöksiin. Samalla se pyrkii helpottamaan kokemusten vaihtoa ja uusien ajatusten ja parhaiden käytäntöjen levittämistä jäsentensä keskuudessa. Tästä on osoituksena 26 000 eurooppalaisten alueyhteisöjen välistä kumppanuussopimusta, joissa CEMR on ollut aloitteentekijänä.

Yhteystiedot:

CEMR
Rue d'Arlon 22-24
B-1050 Bruxelles
P. (32-2) 511 74 77
F. (32-2) 511 09 49

Sähköposti: cemr@ccre.org
Verkkosivut: <http://www.ccre.org>

8

Malta: risteyskohta Välimerellä – kysymyksiä Maltan tasavallan pääministerille Edward Fenech Adamille

10

Etelä-Ruotsi: keskusalue Itämerellä

12

Asetuksen (EY) N:o 1159/2000 täytäntöönpanon jälkeen: rakennerahastoja koskevan viestinnän parantaminen

14

Stelvion/Stilfserjochin kansallispuisto Italiassa: rakennerahastoista tukea kansallispuistolle

Selkeästi esitettynä

Innovatiivisten toimien alueelliset ohjelmat Laatulaboratoriot

Vaikka EAKR on pienentänyt Euroopan unionin alueiden välisiä eroja, korkea teknologia ja tietoyhteiskuntaan osallistuminen – kaksi vaikeassa asemassa olevien alueiden kestävän kehityksen kannalta keskeistä tekijää – ovat synnyttäneet niiden välille uuden erottavan kuilun. Innovatiivisten toimien alueellisten ohjelmien ansiosta alueet voivat etsiä tärkeitä pitämiinsä kysymyksiin innovatiivisia ratkaisuja uuden toiminnan vauhdittamiseksi.

Euroopan komissio antaa ohjelmakaudella 2000–2006 EAKR:n tukemien alueiden (tavoite 1- ja 2-alueet) käyttöön 400 miljoona euroa innovatiivisten toimien alueellisten ohjelmien rahoittamiseksi. Tämä on 0,4 prosenttia EAKR:n kokonaismäärärahoista. Onko tämä tuki vain pisara meressä? Ei, sillä järjestelmän tavoite on määritelty erittäin selkeästi. Innovatiivisten toimien ensisijaisena tavoitteena on vauhdittaa alueiden tärkeitä pitämiin kysymyksiin liittyvää toimintaa ja tuottaa niille lisäarvoa. Haasteena on rakennerahastotoimien lisääminen ja niiden laadun parantaminen.

Erojen syntyminen

Miksi näitä ohjelmia tarvitaan? Euroopan unionin taloudellista ja sosiaalista koheesiota vuonna 2001 koskevassa komission kertomuksessa korostetaan ohjelmien myönteistä vaikutusta: EAKR:n toimet pienentävät alueiden välisiä eroja infrastruktuurien ja yleisesti myös BKT:n osalta. Tätä kehitystä varjostaa kuitenkin alueiden välisen teknologisen kuilun syveneminen. Tämä toteamus on huolestuttava, sillä innovaatiotoimet sekä tutkimus- ja kehittämistoimet (T&K) ovat alueiden kestävän kehityksen avain.

Monet tekijät ovat osoituksena tästä tilanteesta. Korkean teknologian työpaikkojen osuus on 25 kehittyneimmällä alueella lähes 15 prosenttia näiden alueiden kaikista työpaikoista, kun heikoimmin kehittyneillä alueilla niiden osuus on hädän tuskin 4 prosenttia. Lisäksi 15 prosentilla alueista T&K-menot ovat yhtä suuret kuin muiden alueiden menot yhteensä. Vaikka Internetin käyttö yleistyykin kaikkialla unionissa, alueiden väliset erot kasvavat myös tältä osin (käyttäjäprosenttien väliset erot voivat olla jopa kolminkertaisia). Nopeat Internet-laajakaistayhteyden käyttömahdollisuus on synnyttänyt todellisen digitaalisen kuilun erityisesti kaupunkialueiden ja eräiden maaseutualueiden välille.

Tähtäimessä ”pehmeät” toimet

Puutteiden korjaaminen ja todellisen taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden saavuttaminen edellyttävät julkisia toimia, joissa alueilla on entistä merkittävämpi tehtävä. Tämän vuoksi innovatiiviset toimet kohdistetaan

infrastruktuurin sijasta verkostoihin, kumppanuuksiin ja aineettomiin toimintoihin edistämällä epäsuotuisassa asemassa olevien alueiden kehitystä vauhdittavien uusien ratkaisujen käyttöönottoa avainaloilla.

Painopistealoja on kolme:

- osaamiseen ja teknologiseen innovaatioon perustuvan alueellisen talouden edistäminen
- aluekehityksen tarpeita vastaavan tietoyhteiskunnan luomisen kannustaminen
- alueellisen identiteetin ja kestävän kehityksen lujittaminen.

Walesiläinen kivennäisvesien valmistaja Radnor Hills Water saattoi nykyaikaistaa laitteistonsa innovatiivisten toimien alueellisen ohjelman avulla.

Euroopan komissio hyväksyi kahtena ensimmäisenä vuonna (2001 ja 2002) 126 innovatiivisten toimien alueellista ohjelmaa (ehdotuksia saatiin 156 alueelta). Ohjelmien talousarvio on 310 miljoonaa euroa, ja sitä täydentää alueiden oma julkinen ja yksityinen tuki.

Ohjelman menestykseen on vaikuttanut erityisesti kaksi tekijää. Ensimmäinen on ohjelmahakemusten jättö- ja valintamenettelyn yksinkertaistaminen. Ohjelmasta kiinnostuneet alueet jättivät komissiolle hakemuksensa vuosittain 31. toukokuuta mennessä. Innovatiivisten toimien alueellinen ohjelma kestää enintään kaksi vuotta ja voi saada tukea jopa kolme miljoonaa euroa. Toinen merkittävä uudistus on toiminnan hajauttaminen: alueet vastaavat itsenäisesti ohjelman hallinnoinnista ja varainhoidon valvonnasta.

Uusien ideoiden levittäminen

Innovatiiviset toimet edellyttävät laadullista lähestymistapaa kaikilla tasoilla. Tämän vuoksi alueita kehoitetaan solmimaan mahdollisimman laajoja kumppanuuksia, joissa on mukana niin yksityinen sektori ja pk-yritykset kuin kansalaisyhteiskunnan järjestöjä.

Toinen keskeinen ajatus on kokeiluhankkeiden tunnetuksi tekeminen, johon liittyvää hyvien käytäntöjen vaihtoa kannustetaan ensin alueiden sisällä. Koska innovatiiviset toimet hyödyttävät koko aluetta, myös asiantuntemus leviää entistä laajemmalle.

Komissiolla on kuitenkin ollut kauaskantoisempia tavoitteita, kun se on kannustanut vertailemaan ideoita ja etsimään kumppaneita eri alueilta. Tästä on osoituksena sen päätös myöntää innovatiivisista toimenpideohjelmista yhteisrahoitusta aihepiirikohtaisten verkkojen perustamiseen kokemusten vaihdon edistämiseksi. Toimivia verkkoja on tällä hetkellä kolme.

Ensimmäinen verkko on nimeltään IANIS, ja se perustettiin Sachsenin alueen aloitteesta. Siihen kuuluvia 28:aa aluetta yhdistävä aihe on tietoyhteiskunta. Toista verkkoa koordinoi Wales. Sen aihepiiri on kestävä kehitys, ja siihen kuuluu 12 aluetta. Toscana ja Emilia-Romagna luotsaavat kolmatta eli ERIK-verkkoa, jonka aiheena ovat teknologiset innovaatiot; siinä on mukana 13 aluetta.

Innovatiiviset toimet toimivat samalla uusien ratkaisujen alueellisina koelaboratorioina. Näitä ratkaisuja on sovellettava laajemminkin erityisesti ohjelmakautta

Perinteiden vaalimisesta satelliitteihin

Alueet voivat valita ohjelmaehdotuksilleen enintään kolme ensisijaista aihealuetta. Vuosina 2001 ja 2002 kestävän kehityksen valitsi neljäsosa alueista. Teknologisen innovaation ja tietoyhteiskunnan valitsi sitä vastoin kolme neljäsosaa alueista.

Vuoden 2003 puolivälissä oli vielä liian varhaista laatia loppuarviota alueiden koehankkeista. Näkyvissä olevat suuntaukset kertoivat kuitenkin ohjelmien monipuolisuudesta ja erilaisuudesta.

Kestävän kehityksen osalta alueet ovat asettaneet etusijalle neljä tekijää: kestävän matkailun, kulttuuriperinnön ja luonnonperinnön sekä uusien infrastruktuurien ja kuljetusmuotojen hyödyntämisen sekä uusiutuvien energialähteiden kehittämisen.

Teknologisen innovaation pääkohdealoja ovat teollisuusalueiden ja yritysverkostojen tukeminen, pk-yritysten välinen yhteistyö, yliopistot ja tutkimuskeskukset, sekä tehokkaan yritysneuvonnan ja yritysten teknologiatarkastusten toteuttaminen.

Tietoyhteiskuntaan osallistumisen edistämiseksi monilla merkittäville aloilla toteutetaan uudistuksia. Näistä mainittakoon esimerkiksi hallinnollisten palvelujen tuominen Internetiin, yritysten tarpeita vastaavan sähköisen hallinnon kehittäminen tai satelliittivälitteisten nopeiden Internet-yhteyksien käyttökokeilut vuoristoseuduilla tai liikenteellisesti eristyksissä olevilla maaseutualueilla.

2007–2013 koskevan taloudellisen ja sosiaalisen koheesiopolitiikan tulevan tarkistuksen yhteydessä.

Lisätietoja:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/innovation/index_en.htm

Yhteystiedot aihepiirikobtaisten verkkojen osalta:

Tietoyhteiskunta: matthias.mueller@bvl.sk.sachsen.de

Kestävä kehitys: john.clarke@wales.gsi.gov.uk

Teknologiset innovaatiot: s.sorbi@regione.toscana.it

ja/tai sbertini@regione.emilia-romagna.it

Alueellinen innovaatio -palkinto

Euroopan komissio kannustaa innovatiivisten toimien ohjelmista vastaavia alueita osallistumaan alueellisten innovaatioiden kilpailuun parhaiden käytäntöjen levittämiseksi. Alueita pyydetään toimittamaan erityisen innovatiivisena pitämänsä hankesuunnitelma komissiolle 31. lokakuuta 2003 mennessä. Hankesuunnitelmat tutkii Portugalin entisen pääministerin Antonio Guterresin johtama palkintolautakunta. Palkinnot, joita on yhteensä kolme (yksi kullekin aihepiirille), jaetaan alueiden komitean täysistunnossa huhtikuussa 2004.

Alueellinen innovaatio -palkinto: palkintolautakunta ryhmittäytyneenä Antonio Guterresin (viides vasemmalta) ympärille.

Tukitoiminta

Italian aluehallinnon tukipalvelu

Formez Eurooppa-tiedon levittäjänä

Italialainen Formez-toimisto tarjoaa paikallis- ja alueviranomaisille EU-tietouteen liittyviä innovaatiopalveluja. Lisäksi se kannustaa alueiden välistä yhteistyötä.

”Kaikki yhden, yksi kaikkien puolesta”. Sopisiko tämä Muskettisoturien tunnuslause kuvaamaan myös rakennerahastoasioita Italiassa käsittelevien paikallis- ja aluehallintoviranomaisten toimintaa? Viranomaiset haluavat kaikilla alueilla saada vaivattomasti samat täsmälliset tiedot EU:sta, sen politiikoista ja ohjelmista. Monilla heistä on kysymyksiä, joihin heidän virkaveljillään epäilemättä on jo vastaus. Jos siis tarpeet ovat yhteisiä, niin miksi tietovälineitä ei käytettäisi kaikkien hyväksi. Tämä selkeä periaate vauhditti Formezin perustamista.

Formez on yksityinen italialainen toimisto, jonka yhteistyökumppanit ja rahoittajat ovat julkisia, esimerkkeinä mainittakoon (pääministerin alainen) julkisen hallinnon yksikkö, alueelliset hallintoelimet, Italian kuntien kansallinen kattojärjestö (ANCI), Italian maakuntien kansallinen unioni (UPI) ja vuoristokuntien kansallinen unioni (UNCEN).

Formez toimi aluksi Etelä-Italian virkamiesten koulutus- ja konsulttitoimistona, jotta nämä voisivat auttaa aluetta kuroma umpeen pohjoisen saavuttaman etumatkan. Sitten toimiston palveluja alettiin tarjota koko niemimaan julkisille toimijoille. Myös Formezin toimintakenttä laajeni vähitellen. Pian huomattiin, että Italian alueviranomaiset tarvitsivat rakennerahastoja ja EU:n politiikkoja koskevaa erityistietoa.

Tätä silmällä pitäen Formez käynnisti vuonna 1997 ”EuroPA”-tietotekniikkahankkeen. EuroPA ei ole pelkästään Euroopan unionia koskevien asiakirjatietojen sähköistämishanke, vaan se on myös aito sähköinen tietojärjestelmä. Virkamiehet voivat sen ansiosta

tallentaa tärkeinä pitämänsä tiedostot yhteiseen tietokantaan, osallistua keskustelufoorumeihin, esittää kysymyksiä (Formez-verkoston kuuluville tai sen ulkopuolisille) asiantuntijoille ja käyttää yhteisiä ohjelmistoja. Vuoden 2001 lopussa toimisto avasi EuroPA-palvelimella uuden, valtioiden rajat ylittävää yhteistyötä käsittelevän sivuston.

Tältä sivustolta virkamiehet saavat valtioiden rajat ylittävän kumppanuushankkeen tavoitteisiin ja toteutukseen liittyviä käytännön neuvoja. Sivustolla on myös englantilais-italialainen ja italialais-englantilainen yhteisön teknisten termien sanakirja. Formezin tarjoamista apuvälineistä mainittakoon erityisesti kansainvälisten kumppaneiden hakutyökalu, joka toimii kaksisuuntaisesti. Siihen voivat jättää ilmoituksensa ulkomaalaisen organisaation kanssa yhteistyötä etsivät italialaiset ja vastaavasti sitä voivat käyttää Euroopan maiden kansalaiset, jotka haluavat saada yhteyden Italian paikallis- ja alueviranomaisiin.

Virtuaalisen tiedottamisen lisäksi Formez tarjoaa henkilökohtaista neuvontaa vierailun järjestämistä tai tietojen vaihtoa jonkin muun eurooppalaisen alueen kanssa suunnitteleville toimijoille. Lokakuussa 2002 Skotlannissa vieraillut viiden eri Keski- ja Pohjois-Italian hallintoviraston edustajan tutkimusvaltuuskunta sai toimistosta apua matkajärjestelyihinsä. Matkan tarkoituksena oli seurata paikan päällä tehokkuudestaan kuulujen Britannian julkisten työvoimatoimistojen toimintaa. Vierailun seurauksena vastaavanlaista kumppanuustoimintaa alettiin suunnitella Saksan työvoimatoimistojen kanssa.

Formez järjestää Italiassa yhteisöohjelmien rajat ylittävää yhteistyötä koskevaa virkamieskoulutusta hajautetusti. Tämäntyyppisiä kursseja on toteutettu esimerkiksi Sisiliassa, Barissa, Livornossa ja Bellunun provinssissa.

Formez tukee myös unionin rajat ylittävää yhteistyötä. Toimiston ansiosta italialaiset julkiset kumppanuusosapuolet voivat tarjota asiantuntemustaan Buenos Airesin alueen (Argentiina) kehityksestä vastaaville toimijoille. Slovakian kanssa on perustettu maatalousalan kumppanuushanke. Romanian ja Slovenian kanssa käynnistetyn yhteistyön tarkoituksena on puolestaan tukea näiden maiden hallintojärjestelmän uudistamista. Laajentumisen aattona tarvitaan ennakkoluulottomia ideoita!

Yhteystiedot:

FORMEZ

Via Salaria, 229

I-00199 Roma

P. (39) 068 48 91

Sähköposti: europa@formez.it

Verkkosivut: <http://europa.formez.it/cooperazione.html>

Tutustumismatka ehdokasmaahan

Malta

Risteyskohta Välimerellä

Malta on Euroopan ja arabimaailman yhdistävä kulttuurisilta. Sen liittymistä unioniin puoltavat maan pienuudesta ja saaristoasemasta huolimatta monet tekijät, esimerkiksi erinomainen taloustilanne.

Malta on pienin uusista ehdokasmaista. Samalla se on myös Euroopan tiheimmin asuttu maa, jonka asukastiheys on 1 234 asukasta/km². Maa on kolmen saaren – Maltan, Gozon ja Cominon – muodostama saarivaltio keskellä Välimerä. Sillä on pitkä historia ja sen rikkaaseen kulttuuriperintöön ovat jättäneet jälkensä muun muassa arabit, foinikialaiset ja karthagolaiset.

Malta oli Ison-Britannian hallinnassa 150 vuotta. Se itsenäistyi vuonna 1964 ja muuttui tasavallaksi 13. joulukuuta 1974. Maan viralliset kielet ovat englanti ja malta.

Viime vuosikymmenen kestävän kasvun ansiosta Maltan talous elää melkoista kukoistuskautta ja kansantulo on yhtä suuri kuin Portugalissa. Maan työttömyysaste on 15 jäsenvaltion unionin keskitasoa. Inflaatioaste on matala: 2,2 prosenttia vuonna 2002. Suotuisaa tilannetta varjostaa ainoastaan melko korkea julkisen velan taso: 60,6 prosenttia BKT:sta vuonna 2000.

Vaikka Malta on pieni maa, sillä on merkittäviä vahvuustekijöitä: kehittyvä matkailuala, koulutettu ja kielitaitoinen työvoima, huipputason

elektroniikkateollisuus (puolijohteet). Mutta puutteitakin on, esimerkiksi jätehuolto-ongelmat, huonolaatuinen vesi ja haavoittuva maatalous. Vuosien saatossa Malta, jolla on maailman kolmanneksi suurin kauppalaivasto, on saanut vähemmän mairittelevan maineen mukavuuslippulaivojen paratiisimaana. Saarivaltio pyrkii nyt pääsemään eroon huonosta maineestaan uudistamalla merilainsäädäntöään.

Maan poliittista elämää hallitsee kaksi puoluetta: (konservatiivinen) Kansallispuolue ja Työväenpuolue. Ensin mainittu on Eurooppa-myönteinen, ja se on ryhtynyt vapauttamaan maan talouselämää vähentämällä tuonnin esteitä. Työväenpuolueen noustua valtaan vuonna 1996 Maltan liittymishakemus vedettiin pois, mutta jätettiin kahden vuoden kuluttua uudelleen Kansallispuolueen ottaessa maan ohjat käsiinsä. Malta järjesti uusista ehdokasmaista ensimmäisenä – 8. maaliskuuta 2003 – kansanäänestyksen EU:hun liittymisestä. Tulos – 53,65 prosenttia kyllä-ääniä – on selkeä voitto

konservatiiviselle pääministerille Edward Fenech Adamille.

Toisin kuin Keski- ja Itä-Euroopan maat Malta ei ole hyötynyt liittymistä valmistelevista välineistä, joita ovat Sapard (maatalous ja maaseudun kehittäminen) ja ISPA (liikenne ja ympäristö). Saarivaltiota ei ole kuitenkaan unohdettu, vaan vuosina 2000–2004 sille myönnetään näiden välineiden kautta 38 miljoonaa euroa. Tämän summan lisäksi se saa vielä erilaisia tukia Euro-Väli-meri-kumppanuusohjelman (MEDA) rahoitusvälineestä.

Tällä hetkellä Malta valmistelee tulevaa politiikkaansa alueellisten erojen poistamiseksi ja viimeistelee vuosien 2003–2006 kehityssuunnitelmaansa. Vuosina 2004–2006 Maltan on määrä saada 55,9 miljoonaa euroa tavoitteen 1 mukaista tukea.

Yhteystiedot:

Office of the Prime Minister

Auberge de Castille,

Valletta CMR 02 (Malta)

P. (35-6) 21 22 52 31 (21 24 25 60)

F. (35-6) 21 24 98 88

Verkkosivut: <http://www.opm.gov.mt>

Pinta-ala

316 km²

Asukasluku

393 000 asukasta (2001)

Asukastiheys: 1 234 asukasta/km²
(EU-15: 118)

Talous ja työllisyys

BKT-indeksi/asukas
ostovoimapariteettina (2000):
53 (EU-15: 100)

Työttömyysaste (2002):
7,4 prosenttia (EU-15: 7,6 prosenttia)

Kysymyksiä Maltan tasavallan pääministerille Edward Fenech Adamille

Malta on pian liittymässä Euroopan unioniin. Kaikki maan talouden indikaattorit ovat yleisesti positiivisia lukuun ottamatta julkisen velan kasvua. Mitä keinoja hallituksellanne on tämän ongelman ratkaisemiseksi?

Pyrimme pienentämään julkisen talouden alijäämää asteittain, mutta johdonmukaisesti. Hallitukseni on jo ilmoittanut sitoutuneensa tarkistamaan sekä meno-ohjelmiaan että tehostamaan veronkantomenettelyjä. Haluamme varmistaa, että sosiaalietuudet kohdennetaan niitä aidosti tarvitseville, ja taata, että verotaakka jakautuu tasapuolisesti.

Viime vuosien kokemukset ovat osoittaneet, että julkisen talouden epätasapainoa voidaan korjata aiheuttamatta tarpeetonta haittaa talouden toiminnalle. Yritysten liiketoimintaympäristön parantamisella on keskeinen asema julkisen talouden epätasapainon kurissa pitämiseen ja julkisten menojen asteittaiseen leikkaamiseen tähtäävässä hallituksen strategiassa. Tämän vuoksi hallitus noudattaa viime vuosien kokemuksen perusteella asettamaansa tavoitetta ottaa työmarkkinaosapuolet entistä aktiivisemmin mukaan päätöksentekoprosessiin. Hallituksen strateginen linjaus lujittaa pienen maamme yhteiskunnallisia rakenteita ja lisää samalla talouden rakenneuudistusohjelman uskottavuutta ja painoarvoa.

Onko Maltan pienessä saarivaltiossa alueellisia eroja ja millä tavoin aiotte pienentää näitä mahdollisia eroja? Mitkä ovat hallituksenne yleiset taloudelliset ja sosiaaliset tavoitteet?

Maltaan hallitukset ovat perinteisesti pyrkineet huolehtimaan siitä, että kansakunnan taloudellinen ja sosiaalinen kehitys olisi tasapainoista maan eri alueilla. Toimimme yhteistyössä Euroopan unionin kanssa, koska halusimme taata, että piileviin alueellisiin eroihin liittyviin huolenaiheisiimme puututaan tehokkaasti Maltaan liittyttyä Euroopan unioniin. Malta sai liittymisneuvotteluissa neuvoteltua itselleen yhteisön säännösten 21 lukuun perustuvan erityismyönnytyksen

Gozon saaren erityisasemasta saaren erityistarpeiden turvaamiseksi. Maltaan hallituksen ja Euroopan komission mielestä tästä erityistoimesta rahoitettavat Gozon saarta koskevat hankkeet olisi kohdennettava laajasti ja järjestelmällisesti Gozon kehitystä merkittävimmin haittaavien puutteiden korjaamiseen. Vuoden 2002 toukokuussa päätökseen saadun tilaustutkimuksen tarkoituksena oli määritellä objektiivisesti Gozon saaren sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen suurimmat kompastuskivet. Tutkimuksen tulosten perusteella Gozo pääsi yhtenäisen ohjausohjelma-asiakirjan (YOA) tavoitealueeksi. Lisäksi Gozo hyötyy muiden hankkeiden edunsaajana kaikkien muiden yhtenäisen ohjelma-asiakirjan tavoitealueiden saamasta tuesta.

Hallitukseni ensisijaisena tehtävänä on rakentaa paikallistalouden tuotantotoiminnan, liikenteen, ympäristöalan ja henkilöresurssien kehittämiseen tarvittava infrastruktuuri. Erityistä huomiota on kiinnitetty ammatillisen koulutuksen kehittämiseen. Näiden toimenpiteiden avulla olisi viime kädessä varmistettava, että kaikki epäedullisessa asemassa olevat alueet voivat osallistua täysipainoisesti Maltaan nykyiseen kehitysprosessiin. Niiden avulla olisi myös varmistettava, että Maltaan Euroopan unioniin liittymisen myötä saamat merkittävät edut hyödyttävät tasapuolisesti maan eri alueita.

Malta osallistui aktiivisesti EU:n ja Välimeren alueen kumppanuusohjelmaan. Miten se hyötyi tästä ohjelmasta?

Malta voi osallistua täysipainoisesti kaikkiin MEDA-ohjelman aluelohkosta rahoitettuihin ohjelmiin ja aloitteisiin. MEDA-ohjelmasta tuettuja alueellisia aloitteita ovat Euromed Heritage-, Euromed Youth Action Programme- ja Euromed Information Society -ohjelmien yhteydessä toteutettavat hankkeet. Eräät maltalaiset yhteisöt ovat saaneet MEDA-aluetukea hankkeisiinsa viime vuosina, ja MEDA on rahoittanut useita Maltassa järjestettyjä Euromed-tapaamisia.

Erityisen merkityksellisiä ovat diplomaateille kahdesti vuodessa järjestetyt tiedotus- ja koulutustilaisuudet. Järjestäjinä toimivat Välimeren alueen diplomaattikorkeakoulu (Mediterranean Academy of Diplomatic Studies) ja Maltaan yliopiston kansainvälisen politiikan laitoksen ihmisoikeuksia ja

demokratiakehitystä koskeva maisterinkoulutusohjelma. Tämä toiminta on nykyisin vakiintunutta, ja sitä rahoitetaan MEDA-alueohjelmasta.

MEDA-ohjelmasta myönnettyjen varojen käyttöaste on parantunut sen jälkeen, kun komission toimien hallinnointi hajautettiin osana Barcelonan prosessia. Koska uusien jäsenvaltioiden liittyminen saattaa lisätä alueellisen MEDA-tuen tarvetta, asiaa on pohdittava huolellisesti.

Poliittinen painoarvo ei ole välttämättä sidoksissa maan kokoon. Mitkä ovat Maltaan vahvuustekijät 25 jäsenvaltion Euroopan unionissa?

Malta on johdonmukaisesti pyrkinyt lujittamaan ja vaalimaan Euroopan unionin perustaksi asetettuja ihmisoikeuksien, kansanvallan ja oikeusvaltion periaatteita, ja jäsenyyshakemuksessaan se painotti sitoutuneensa kunnioittamaan niitä edelleenkin.

Malta on perinteisesti pyrkinyt toimimaan aktiivisesti erilaisilla kansainvälisillä foorumeilla, kuten Yhdistyneissä Kansakunnissa, Euroopan neuvostossa ja Kansainyhteisössä. Pienet maat voivat usein nimenomaan kokonsa ansiosta edistää tehokkaasti tietäntyyppisten ongelmien ratkaisua, kun tarvitaan uutta näkökulmaa. Malta on nimittäin aina pyrkinyt löytämään erilaisen tai kolmannen ratkaisutien.

Olemme pyrkineet edistämään kyseisillä foorumeilla Välimeren alueen yhteisiä etuja tukemalla aktiivisesti alueen rauhaa, vakautta ja vaurautta edistäviä politiikkoja. Lisäksi Malta on täysimääräisesti sitoutunut edistämään Välimeren alueen vakautta kahdenvälisissä, alueellisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä. Uskomme vakaasti pystyvämme lisäämään Välimeren alueen vaurautta ja vakautta sekä omien ponnistelumme avulla että tukemalla vastaavanlaisia unionin ponnisteluja. Maltaan tärkeimpiä vahvuustekijöitä EU:n kannalta ovat nimenomaan Välimeren alueelta saatu kokemus ja siihen liittyvä asiantuntemus.

Vahvuustekijöihimme kuuluu siis muun muassa perusteellinen tuntemus alueesta, jonka vakaus on elintärkeää Euroopalle. Liittyessämme unionin jäseneksi uskomme vakaasti voivamme antaa merkittävän panoksen Euroopan unionin Välimeren alueen politiikan edistämiseen unionin sisällä.

Haastattelu tehty kesäkuussa 2003.

Tutustumismatka alueeseen

Etelä-Ruotsi Keskusalue Itämerellä

Yhteistyöhalukkuutensa ansiosta Etelä-Ruotsista on tullut Pohjois-Euroopan kehittyneimpiä alueita ja koko Itämeren alueen keskusalue.

Tähän nimellä ”Sydsverige” (Etelä-Ruotsi) tunnettuun alueeseen kuuluu kuusi maakuntaa: Blekinge, Hallanti, Jönköping, Kalmar, Kronoberg ja Skåne. Sen pinta-ala on 51 000 km² ja asukkaita siellä on 2,3 miljoonaa eli neljäsosa Ruotsin väestöstä. Vaikka Etelä-Ruotsissa on ainoastaan yksi suurkaupunki, Malmö (250 000 asukasta), alue on kansallisesti merkittävä. Bruttokansantuotteen (BKT) perusteella se on Ruotsin neljänneksi vaurain alue.

Alueen talouden tukirangan muodostaa voimakas teollisuustuotanto maailmanlaajuisesti tunnettuine yrityksineen (Ericsson, IKEA, Tetra Pak). Luonnonperintöä ja kulttuuriperintöä hyödyntävä matkailuala on jo pitkään ollut toinen Etelä-Ruotsin vaurauden lähde. Matkailun asema on nykyään entistä vahvempi niin sanotun teemamatkailun ansiosta (katso seuraava artikkeli). Uudenlainen tutkimukseen perustuva taloudellinen toiminta (telematiikka, lääketiede, ympäristötieteet, polymeeriteknologia) luo myös uusia työpaikkoja ja vaurautta. Alueen kolmen yliopiston ja seitsemän

korkeakoulun yhteyteen on syntynyt tiedepuistoja, joista Lundiin vuonna 1983 perustettu ”Ideon” on Skandinavian ensimmäinen.

Alueen vahvuuksia ovat sen toimijoiden valmius verkostotyöskentelyyn ja erityisteollisuusalueet. Alueiden sisäinen yhteistyö perustuu ”kolmen spiraalin” malliin eli yksityisen, julkisen ja akateemisen sektorin kumppanuuteen. Tästä on kansainvälisellä tasolla osoituksena Etelä-Ruotsin osallistuminen ”Highest ++” -hankkeeseen, viidelle eurooppalaiselle alueelle sijoittautuneen yrityksen tukiverkostoon. Nämä alueet ovat Alpes-Maritimes (Ranska), Helsinki (Suomi), Torino (Italia) ja Berliini (Saksa). Etelä-Ruotsi on lisäksi saanut kaksi kertaa – vuosina 2001 ja 2002 – Euroopan komission myöntämän innovatiivisten alueiden tunnustuspalkinnon *Award of Excellence for Innovative Regions*.

Strateginen sijainti Itämeren suulla on taannut Etelä-Ruotsille Hansa-ajasta lähtien tiiviit suhteet naapureidensa Tanskan, Saksan, Latvian, Liettuan,

Puolan, Venäjän ja Viron kanssa. Interreg-ohjelmalla on nykyään merkittävä asema rajat ylittävän kaupan edistäjänä.

Ruotsin hallitus pyrkii saamaan Kaliningradin erityistalousalueen mukaan Itämeren alueen maiden väliseen yhteistyöhön. *SydSam*, kuuden Etelä-Ruotsin provinssin muodostaman verkoston yhteistyöjärjestö allekirjoitti Kaliningradin oblastin (alueen) kanssa vuonna 2000 yhteistyösopimuksen monia eri aloja – muun muassa demokratiaa, terveyttä, lääkäripalveluita, ympäristöä ja kulttuuria – koskevista vaihto-ohjelmista.

Yhteystiedot:

*Sofie Gardestedt
SydSam / South Sweden European
Office*

*Baltic Sea House, Avenue
Palmerston 26*

B-1000 Bruxelles

P. (32-2) 235 26 60

F. (32-2) 235 26 69

Sähköposti:

sofie.gardestedt@sydsam.be

Pinta-ala

52 448 km²

Asukasluku (2003)

2 313 092 asukasta

Asukastiheys: 44 asukasta/km²
(EU-15: 118 asukasta/km²)

Talous ja työllisyys

BKT-indeksi/asukas
ostovoimapariiteettina (2000):
98 (EU-15: 100)

Työttömyysaste (2001): 6,4 prosenttia
(EU-15: 8,3 prosenttia)

Rock-tapahtuma osana paikalliskehitystä

Teematapahtumien järjestämisen uskotaan synnyttävän runsaasti uusia työpaikkoja. Etelä-Ruotsi on erittäin hyvässä asemassa tämän asian suhteen, koska alueelta on lähtöisin kolme maailmanmaineeseen yltänyttä musiikkiyhtyettä: Roxette, The Cardigans ja The Ark. Rockista on tullut alueen erityispiirre – rakennerahastojen tuella.

Metsien keskellä sijaitseva pieni Hultsfredin kaupunki (5 500 asukasta) on ollut Ruotsin suurimman rock-festivaalin tapahtumapaikka jo vuodesta 1986. Kesäkuun 12.–14. päivänä järjestetty ”Rock City Hultsfred 2003” -tapahtuma houkutteli kaupunkiin 40 000 katsojaa, yli 100 esiintyjää ja 1 200 toimittajaa. Lisäksi sitä seurasivat miljoonat televisionkatselijat ja Internetin käyttäjät (tapahtuma esitettiin myös Internetissä).

Vastoin kaikkia odotuksia tämä pieni paikkakunta ei vajoakaan syvään uneen sen jälkeen kun esiintymislavat on purettu ja makuupussinsa käärineet festivaalivieraat ovat lähteneet. Hultsfredistä on tullut ruotsalaisten rock- ja pop-muusikoiden suosima kohtauspaikka. Läpi vuoden tuntemattomat ja tunnetut muusikot käyttävät hyväkseen Hultsfredin tarjoamia harjoitustiloja, äänitysmahdollisuuksia ja esiintymistilaisuuksia. Myös palvelut ja ilmapiiri kannustavat muusikoita

parantamaan taitojaan ja auttavat heitä säilyttämään luomisvoimansa.

Ruotsin menestys musiikkialalla on tuottanut niin merkittäviä kassatuloja, että musiikista on tullut maan kolmanneksi suurin vientituote. Tämän vuoksi Ruotsin hallitus on päättänyt tehdä Hultsfredistä maan musiikkialan ja musiikkitapahtumien pääkaupungin ja tukea musiikkitoiminnan ja musiikkitapahtumien järjestämiseen erikoistuneen yrityskeskuksen perustamista kaupunkiin.

Paikallisessa lukiossa järjestetään musiikkiin ja tapahtumien järjestämiseen liittyviä oppijaksoja. Vuoden 2000 syksystä Kalmarin korkeakoulun opinto-ohjelmaan on kuulunut alan hallintoon liittyvä kurssi. ”Rock City Hultsfred” on festivaalia laajempi tapahtuma, jonka monipuolista musiikki- ja viihdetarjontaa ovat oppineet hyödyntämään myös lukuisat musiikki-, telematiikka- ja elokuva-alan yritykset.

Kehittämishankkeelle on myönnetty tavoite 2 -ohjelmasta 3,7 miljoonaa euroa, joista miljoona euroa on peräisin EAKR:sta, 1,6 miljoonaa euroa Ruotsin julkisista varoista ja 1,1 miljoonaa euroa yksityisistä rahoituslähteistä.

Lisätietoja hankkeen taustasta ja alkuvaiheesta:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/innovation/innovating/pacts/tp/list/hul-en.html

Monenvälinen yhteistyö

Medicon Valley Academy

Tämä yhteistyöhanke saa Interreg IIA -ohjelmasta osarahoituksena 700 000 euroa; sen ansiosta Ruotsi ja Tanska ovat voineet käynnistää tietojen, asiantuntemuksen ja resurssien vaihdon lääketieteellä alalla.
www.mva.org

SEBTrans

SEBTrans on Interreg IIC -ohjelmaan kuuluva hanke, jonka tavoitteena oli arvioida kestävien liikennepalvelujen tarvetta Itämeren eteläosan rannikkoalueen molemmilla puolilla.
www.sebtrans.com

Kulinaarinen perintö

Etelä-Ruotsi osallistuu Interreg IIIC -ohjelman mukaiseen ”Culinary Heritage Europe 2003–2005” -yhteistyöhankkeeseen, jossa on mukana 19 aluetta ja 9 maata. Tarkoituksena on kannustaa aluekehitystä tukemalla laatu-elintarvikkeiden pientuottajien toimintaa. www.culinary-heritage.com

SWEBALTCOP

Tämä hanke liittyi EAKR-asetuksen 10 artiklan nojalla toteutettuun rajat ylittävään yhteistyöhankkeeseen. Sen aikana Itämeren alueen valtioissa

toteutettiin 70 yhteistyöhanketta.
www.swebaltcop.org

Elämänlaatu: ”Seagull”

Seagull (Lokki) -hankkeen talousarvio on 6 miljoonaa euroa. Tätä hanketta toteutetaan parhaillaan osana Itämeren alueen EU-yhteistyöohjelmaa ja sen yhteydessä pyritään luomaan ja ottamaan käyttöön koko EU-aluetta koskeva kansalliset rajat ylittävä kehitysstrategia ja -suunnitelma.
www.eurobalt.org/english/projects/seagull/seagull.asp

Asetuksen (EY) N:o 1159/2000 täytäntöönpanon jälkeen Rakennerahastoja koskevan viestinnän parantaminen

Rakennerahastoista tiedottaminen on hallintoviranomaisten ensisijainen tehtävä. Yksittäiset toimet ovat taakse jäänyttä elämää, vastedes on otettava käyttöön kokonaisvaltainen tiedotusstrategia, joka tavoittaa sekä mahdolliset edunsaajat että suuren yleisön. Yhteisön asetuksella (EY) N:o 1159/2000 luodaan yhteiset puitteet tiedotukselle ja kannustetaan luovuutta.

Vuonna 2001 ranskalainen kaavoitustoimisto DATAR suoritti tutkimuksen Ranskan eri alueilla. Tarkoituksena oli selvittää tapoja, joilla alueet tiedottivat rakennerahastojen tukitoimista. Sorbonnen yliopiston (Pariisi IV) analysoima tutkimus osoitti, että 56 prosenttia haastatelluista alueviranomaisista tunnusti epäonnistuneensa rakennerahastojen kauteen 1994–1999 liittyvän viestinnän hoitamisessa.

Vaikka tutkimus toteutettiin vain yhdessä maassa, saatu tulos paljasti yleisen suuntauksen: rakennerahastoihin liittyvää tiedotusta pidettiin hallintoviranomaisten piirissä aiemmin useinkin toisarvoisena tehtävänä.

Parhaillaan toteutettavat rakennerahasto-ohjelmat (2000–2006) merkitsevät suunnanmuutosta: komissio on antanut uuden asetuksen (*) jäsenvaltioiden toteuttamasta tiedotus- ja julkistamistoiminnasta. Asetuksen tarkoituksena on vauhdittaa toimia. Sen keskeinen ajatus on seuraava: rakennerahastoja koskevan viestinnän (joka on suunnattu myös suurelle yleisölle) tehokkuus on nykyään yhtä tärkeä tavoite kuin ohjelmien asianmukainen hallinnointi ja moitteeton varainhoito.

(*) Komission asetus (EY) N:o 1159/2000, annettu 30 päivänä toukokuuta 2000, jäsenvaltioiden toteuttamasta rakennerahastojen tukitoimiin liittyvästä tiedotus- ja julkistamistoiminnasta.

Kolminkertainen vaikutus

Tehokkaan viestinnän vaikutus on kolminkertainen. Menettelyihin ja mahdollisuuksiin liittyvällä laajalla tiedotuksella halutaan ensinnäkin varmistaa, että mahdollisia edunsaajia kohdellaan yhdenvertaisesti.

Demokratian periaate velvoittaa myös julkistamaan varojen käyttöä koskevat tiedot, jotta kansalaiset näkisivät konkreettisesti, miten heidän verorahojaan käytetään.

Tiedotus on myös olennainen edellytys tukitoimien tehokkuuden kannalta. Lisäämällä toteutettavien toimien avoimuutta saadaan epäilevimmätkin sosioekonomiset

toimijat osallistumaan oman alueensa kehittämiseen. Asianomaiset toimijat saadaan näin liikkeelle ja aikaansaadut vaikutukset ovat syvällisiä ja pysyviä.

Toinen uuden asetuksen keskeinen periaate on viestinnästä vastaavien hallintoviranomaisten yhteistyö. On luotava toimiva viestintäketju. Rakennerahastoista tuettujen hankkeiden on hyödyllistä osallistua yhteisiin tiedotustoimiin. Ne voivat kertoa saavuttamistaan konkreettisista tuloksista ja toimia näin Euroopan unionin politiikan sanansaattajina.

Asetuksessa korostetaan erästä olennaista seikkaa: on tärkeää tuoda esille, että rakennerahastojen tuki on Euroopan unionin ja jäsenmaiden yhteistoimintaa. Usein puhutaan

pelkästään rahoituksesta. Tämä lähestymistapa on kuitenkin kovin suppea, koska siinä unionin rakennepolitiikkaa pidetään pelkkänä rahanjakovälineenä. Rakennepolitiikalla on kuitenkin omat tavoitteensa ja menetelmänsä. Rakennetukia myönnetään vain hankkeille, jotka ovat EU:n peruseriaatteiden mukaisia. Nämä periaatteet on syytä tuoda esiin.

Viestinnässä on lisäksi pyrittävä tuomaan esiin Euroopan unionin rakennepolitiikan rooli mantereen rauhan ja vakauden turvaajana, mikä on myös Euroopan yhdentymishankkeen perustavoite. Tällä politiikalla pyritään vähentämään kansalaisten välisiä sosioekonomisia eroja, jotka usein ovat yhteiskunnallisten jännitteiden ja levottomuuksien tärkein syy.

Luovuus

Kysymys kuuluu, miten tämä sanoma tulisi välittää suurelle yleisölle tai maallikoille. Selvää on kuitenkin, että on vältettävä ”kapulakieltä”, hallinnon ammattikieltä, tarpeettomia yksityiskohtia ja mainontaa. Tiedotuksen on perustuttava konkreettisiin tosiasioihin, ja sen avulla on pyrittävä osoittamaan, miten rakennerahastoista tuetut hankkeet parantavat merkittävästi meidän kaikkien elinoloja.

Suurelle yleisölle suunnatussa viestinnässä on perinteisesti käytetty kahta tapaa: mainontaa ja yhteistyötä toimittajien kanssa. Uudessa asetuksessa painotetaan erityisesti suhdetta tiedotusvälineisiin. Sanomalehdistöllä, radiolla ja televisiolla on suora yhteys kansalaisiin. Ne tuntevat kansalaisten tarpeet ja osaavat muokata teknisen tiedon vetävään muotoon. Yhteistyö tiedotusvälineiden kanssa on pitkäjänteistä toimintaa.

Viestintä on tärkeää, eikä sitä saa jättää sattuman varaan. On laadittava selkeät

tavoitteet, jotka perustuvat esiin tulleiden ongelmien huolelliseen analyysiin. Tämän vuoksi asetuksessa määritellään hallintovirkamiehille kaksi uutta velvoitetta, joilla varmistetaan tiedotustoimien tuloksellisuus. Ensinnäkin heidän on vastedes laadittava yleinen ja monivuotinen viestintäsuunnitelma. Lisäksi heidän on arvioitava viestintähankkeet asianmukaisesti.

Vaikka komission asetuksessa määritellään vähimmäissäännöt, hahmotellaan suuntaviivat ja täsmennetään periaatteet, se ei ole

viestintäkäsikirja. Asetuksen tarkoituksena on rohkaista hallintoviranomaisten luovuutta. Siihen kannattaa panostaa, sillä julkisiin varoihin liittyvä tehokas tiedotus hyödyttää kaikkia osapuolia eli viranomaisia, hankkeiden vetäjiä, taloudellisia-sosiaalisia toimijoita ja tavallisia kansalaisia.

Iskulauseita

Monet hallintoviranomaiset käyttävät rakennerahastoja koskevassa viestinnässä iskulauseita.

Mitkä ovat hyvän viestin tunnusmerkkejä? Siinä käytetään myönteisiä, yksinkertaisia ja kuvailevia sanoja, se on ytimekäs ja vetoaa heti lukijaan, ilmentää EU:n ja kansalaisten läheistä suhdetta. Lisäksi sen laatimiseen tarvitaan aimo annos mielikuvitusta. Esimerkkejä:

"Mijn idee" (Minun ideani)
Flevolandin alue (Alankomaat)

"Personne ne reste sur la touche" (Ketään ei jätetä syrjään)
Vallonian alue (Belgia)

"You are now sitting on a whole load of European money"
(Istut nyt EU-rahakasan päällä)
Tyneside (Yhdistynyt kuningaskunta)

"L'Europe avec nous" (Eurooppa kanssamme)
Languedoc-Roussillonin alue (Ranska)

"Your plan, your future" (Suunnitellen tulevaisuuteen)
Irlanti

"L'Europe de vos projets" (Hankkeiden Eurooppa)
Centren alue (Ranska)

"Europe and Scotland, making it work together" (Eurooppa ja Skotlanti – onnistutaan yhdessä)
Skotlanti (Yhdistynyt kuningaskunta)

Stelvio/Stilfserjoch kansallispuisto (Italia) Rakennerahastoista tukea kansallispuistoille

Kestävän aluekehityksen periaatteen mukaisesti rakennerahastoista rahoitetaan monia ympäristöhankkeita. Bolzanon autonominen provinssi koordinoi useita tällaisia hankkeita Stelvio/Stilfserjoch kansallispuistossa.

Stelvio/Stilfserjoch kansallispuisto, jonka pinta-ala on 1 350 km², ulottuu Trentino-Alto Adigen (Bolzanon ja Trenton autonomiset provinssit) ja Lombardian rajaseuduille. Sen rajanaapureihin kuuluu myös sveitsiläinen kansallispuisto, jossa siihen kuuluu Grisonsin kantonin puolella vielä noin 169 km²:n suuruinen alue. Se on Euroopan laajimpia suojelualueita. Puistoa on johtanut muutaman vuoden ajan puistoalueen omistajien edustajista koostuva yhteenliittymä. Puiston tärkeimpiä tehtäviä ovat virkistystoiminta, ympäristökasvatus, ekologinen tutkimus sekä ympäristön suojelu. Tämän vuoksi Stelvio/Stilfserjoch kansallispuistossa on useiden vuosien ajan toteutettu suurelle yleisölle suunnattuja, kasviston, eläimistön ja luontotyyppien suojeluun liittyviä hankkeita. Bolzanon autonomisen provinssin koordinoimat tavoite 2-, Interreg- ja Leader+ -hankkeet tukevat näitä tavoitteita.

Ekologinen keskus Naturatrafoi.

Habit alp

Stelvio/Stilfserjoch kansallispuisto ja Bolzanon autonominen provinssi kuuluvat Alppien suojelualueiden verkostoon. Verkoston puitteissa ne ovat marraskuusta 2002 lähtien osallistuneet alppialueen luontotyyppien monimuotoisuuden suojelua koskevaan Habit alp-hankkeeseen. Tätä Interreg IIIB -ohjelmaan kuuluvaa tointa johtaa baijerilainen Berchtesgadenin kansallispuisto, ja siinä on mukana yhdeksän kansallispuistoa Saksasta, Ranskasta, Italiasta, Itävaltasta ja Sveitsistä. Luontotyyppejä ja ekologista verkostoa (Natura 2000)

koskevan yhteisön direktiivin periaatteiden mukaisesti tarkoituksena on yhdenmukaistaa uhanalaisten eläinlajien pitkäaikaista havainnointia koskevat tiedot.

Infrapunailmavalokuvat, joissa näkyvät eläinten jättämät lämpöjäljet, ovat tärkeä tutkimusväline. Habit alp-hankkeen toimia ovat valokuvaus ja valokuvien analysointi ja tulkinta yhteisen asteikon avulla, jotta luontotyyppidirektiivin soveltamisalaa sisällytettävät alueet voitaisiin määritellä mahdollisimman tarkasti. Kaikki tiedot tallennetaan tämän jälkeen monikieliseen keskustietokantaan. Habit alp-hanke on kolmivuotinen, ja sen talousarvio on 1,5 miljoonaa euroa, joista yhteisön osuus on 700 000 euroa.

Alppien maakotka

Maakotkia tavattiin aiemmin kaikkialla Keski-Euroopassa. Valitettavasti tätä saalistajalintulajeihin kuuluvaa eläintä metsästettiin 1800- ja 1900-lukujen taitteessa niin paljon, että se oli vaarassa kuolla sukupuuttoon. Muut Alppien petoeläimet, partakorpikotka, susi ja karhu, ovat kokeneet saman kohtalon.

Maakotkakanta näyttää nykyään vakaalta. Maakotkien elintavoista ja lisääntymiskäyttäytymisestä ei ole kuitenkaan riittävästi tietoa. Itävallan Raurissa järjestettiin lokakuussa 1999 Alppien suojelualueverkoston jäsenten tapaaminen, jonka osanottajat pitivät eläinpopulaatioiden havainnointi- ja tutkimustoiminnan yhteensovittamista välttämättömänä. Tuolloin Italian Dolomiiteilla sijaitseva Stelvio/Stilfserjoch kansallispuisto ja itävaltalainen Hautes Tauernin kansallispuisto aloittivat

"Habit alp"-hankkeen kumppanit

- Nationalpark Berchtesgaden (Saksa), koordinaattori
- Parc national Suisse (Sveitsi)
- Parco Nazionale dello Stelvio (Italia)
- Parco Nazionale Dolomiti Bellunesi (Italia)
- Parco Nazionale del Gran Paradiso (Italia)
- Parco Naturale del Mont Avic (Italia)
- Provincia Autonoma di Bolzano / Autonome Provinz Bozen – Südtirol (Italia)
- Nationalpark Hohe Tauern (Itävalta)
- Parc national de la Vanoise (Ranska)
- Parc national des Ecrins (Ranska)
- ASTERS (Ranska)

kumppanuustoiminnan maakotkaan liittyvän asiantuntemuksensa, kokemuksensa ja tietämyksensä yhdistämiseksi. Samalla ne sovittivat yhteen suojelutoimensa. Tämä vuonna 2002 toimintansa aloittanut verkosto kattaa 3 200 km²:n suuruisen alueen. Sille myönnettiin Italiaa ja Itävaltaa koskevasta Interreg IIIA -ohjelmasta 400 000 euroa, joista 200 000 euroa oli yhteisön varoja.

Naturatrafoin vierailijakeskus

Naturatrafoi on yksi kolmesta Stelvio/Stilfserjoch kansallispuistoon perustetusta vierailijakeskuksesta. Muut ovat Pradissa sijaitseva vesiteemaan erikoistunut Aquaprad-keskus ja vuoristolaiselämään erikoistunut Culturamartell-keskus Tratllassa. Kansallispuistoalueen paikallisyhteisöt

rakensivat Naturatrafoin yhteisön Leader II- ja Interreg II -aloiteohjelmien tuella vuosina 2001 ja 2002.

Vuonna 2002 käyttöön otetussa keskuksessa on puiston vierailijoiden vastaanottokeskus, suuri kongressi-, seminaari- ja koulutustila, kirjasto sekä 400 m²:n suuruinen näyttelytila rajaseudun elämää kuvaavien pysyvien näyttelyjen järjestämiseen.

Tavoite 2 -ohjelmasta saadun 765 000 euron tuen (josta Bolzanon autonomisen provinssin ja Euroopan unionin tasasuuruinen osuus on yhteensä 612 000 euroa) turvin keskukseseen on nyt perustettu luontotalo. Rakennuskompleksissa avataan lähiaikoina myös alppialueen ekologiaan erikoistunut tutkimuskeskus.

Naturatrafoi-keskus on matkailun, tutkimuksen, kulttuurin ja ekologian yhdistävä hanke, jonka tavoitteena on lisätä työpaikkoja, palveluja ja tieteellistä vaihtoa. Näin se hyödyttää sekä paikallisväestöä että koko Stelvio/Stilfserjoch aluetta.

Yhteystiedot:

Arnold Karbacher
Parco Nazionale dello
Stelvio/Stilfserjoch
Piazza Municipio, 1
I-39020 Gorenza (BZ)
P. (39) 04 73 83 04 30
F. (39) 04 73 83 05 10

Sähköposti:

arnold.karbacher@stelviopark.it

Regions in action, a country on the move – A selection of successful projects supported by the Structural Funds in Greece

Julkaisussa esitellään 26:n Kreikassa toteutetun hankkeen tuloksia.

Saatavissa englanniksi, kreikaksi ja ranskaksi.

Regional revival – Successful projects financed by the Structural Funds in Austria

Julkaisussa esitellään 21 hanketta, joille EU on myöntänyt yhteisrahoitusta Itävallassa.

Saatavissa englanniksi ja saksaksi.

Kaupunkien kumppanina – URBAN-yhteisöaloite

URBAN-menetelmän soveltamista esitellään lukuisten hankkeiden avulla.

Saatavissa kaikilla Euroopan unionin 11 kielellä.

On-line

<http://www.eprc.strath.ac.uk/iqnet/iq-net>

IQ-Net on eurooppalainen verkosto, jossa on mukana rakennerahastoista tuettuihin ohjelmiin osallistuvia alueellisia ja kansallisia kumppaneita useimmista Euroopan unionin jäsenvaltioista. Verkoston tavoitteena on parantaa rakennerahasto-ohjelmien hallinnointia kokemusten vaihdon avulla. Verkosto toteuttaa tämän tavoitteen mukaisesti sovellettua tutkimusta ja keskustelua painottavan ohjelman, jonka yhteydessä järjestetään vuosittain kaksi kumppanitapaamista. IQ-Net-sivusto on kahdeksankielinen (englanti, espanja, italia, ranska, ruotsi, saksa, suomi ja tanska).

<http://www.ploteus.net>

Koulutuksen ja kulttuurin pääosasto on avannut koulutusmahdollisuuksia Euroopassa esittelevän uuden 14-kielisen Internet-portaalin nimeltä "Ploteus" (kirjainsana nimestä Portal on Learning Opportunities Throughout Europe). Portaalin osien otsakkeet antavat selkeän kuvan sen sisällöstä: "Opiskelumahdollisuudet", "Koulutusjärjestelmät", "Vaihdot", "Yhteydenotto", "Muutto johonkin maahan". Portaalin merkittävimpiä etuja on, että siinä on lukuisia linkkejä kansallisiin koulutussivustoihin sekä eri alojen ja eri tasojen koulujen ja oppilaitosten sivustoihin.

<http://www.isc-europe.com/epoline/>

Euroopan patenttivirasto (European Patent Office, EPO) vastaa keksintöjen ja teollis- ja tekijänoikeuksien suojelusta 24 jäsenvaltionsa alueella. EPO:ssa käsitellään vuosittain noin 150 000 patenttihakemusta. Virasto avasi vuonna 2001 Internet-sivuston, jonka tietokantaan on tallennettu sille esitetyt hakemukset sekä lähes kolme miljoonaa asiakirjalähdettä. Lisäksi keksijät ja suunnittelijat voivat jättää patenttihakemuksensa suoraan sähköiseen Epoline-rekisteriin.

<http://www.interregnorthsea.org>

Pohjanmeren alueen seitsemän maan (Tanska, Saksa, Alankomaat, Ruotsi, Yhdistynyt kuningaskunta, Flanderin alue ja Norja) aluetta koskevan Interreg IIIB North Sea Programme -ohjelman verkkosivuja on uudistettu. Sivun monipuoliset tiedot ovat nyt entistä helpommin sekä ohjelmaan osallistuvien eri tason toimijoiden että suuren yleisön käytettävissä. Vuorovaikutteisen kartan kohdassa "Projects" – "Projects in your Area" on lisätietoja yksittäisten alueiden hankkeista ja linkkejä niihin. Kohdasta "Project Cycle" saa hyödyllistä tietoa hankkeen eri vaiheista aina alkuideasta lopullisen kertomuksen jättämiseen.

Yhteystiedot

Euroopan komissio, aluepolitiikan pääosasto
Yksikkö 01, Tiedotus ja viestintä
Thierry Daman
41, avenue de Tervuren, B-1040 Bruxelles
F. (32-2) 296 60 03
Sähköposti: regio-info@cec.eu.int
Verkkosivut:
http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_fi.htm

Komissaari Michel Barnier:
http://europa.eu.int/comm/commissioners/barnier/index_fi.htm

Tietoa Euroopan unionin aluetuista:
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

© Euroopan yhteisöt, 2003
Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Julkaisutoimisto

Publications.eu.int